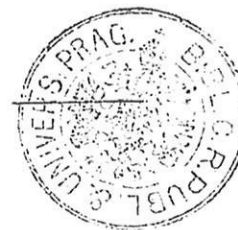

ALPSKÝ VĚSTNÍK.

1. 12. 1902

ROČNÍK V.

(ŘÍJEN 1902 — KVĚTEN 1903.)

V PRAZE.

NÁKLADEM ČESKÉHO ODBORU SLOV. PLAN. DRUŽSTVA.

1903.

O B S A H.

(Značka římská znamená číslo, arabská stránku.)

1. Samostatné články.

- Botanický výlet k české chatě a do jejího okolí. Píše odborný učitel.
A. Kašpar. VIII. 120
Dole. I 7.
Geben v Saviňských Alpách. Napsal Dr. St. Prachenský. VIII 127.
Itinerář pro skupinu Višskou. Sestavil Dr. Vladislav Růžička. VIII. 130.
Mrzla Gora. Napsal V. T. I 2.
Na Czarnohoru. Vzpomínky z feriální cesty od Dra. O. Frankenbergra. II 17,
III 34.
Nazaj, pri Murim boljše! Napsal Dr. Chodounský. II. 23.
Noc na Krzyžném od V. Dvorského. IV 54.
O původu Julských Alp. Píše Dr. Otakar Laxa. IV 49, V 64, VI 81, VII 100,
VIII 117
Přímé spojení rychlíkové mezi Prahou a Trbíví. VI 91.
Skupina Višská. Popisuje Dr. Vlad. Růžička. V 61, VI 85, VII 97, VIII 124
Úrazy v Alpách. Sestavil Dr. Otakar Laxa. VI 88, VII 106.
Z Mojstrany na Bled. —t—. VII 103.

2. Obrazové přílohy a ilustrace.

- Vernikov Grintovec dle fotografie ing. A. Štěpána. I 1.
Pohled na Czarnohoru od Rebrowacze dle fotografie Dr. O. Frankenbergra. III 33.
Massiv Višský od Ovčjavsi dle fotogr. Dr. Vladisl. Růžičky IV.
Ku článku: O původu Julských Alp.
Vápence hory Nebrie u Ovčja Vsi. V.
Vrstvy werfenské v úvalu Borice. V.
Fünfspic u Rablu. V.
Rablské vrstvy u Dogny. V.
Závěr údolí v pásmu dachštejnského vápence VI.
Profil dachštejnského vápence. VI.
Škarpová pole pod Konjem. VI.
Vrstevnatý sloh vápence dachštejnského. VI.
Jurské usazeniny na vrcholu Travnika. VII.
Terassa po době ledovcové u Trbívce. VII.
Zaplavení údolí Vel. Pišence. VII.
Dolíky v »Pekle«. VII.
Rablské jezero. VIII.

3. Posudky literární.

- Julské Alpy. Českého průvodce po alpských zemích slovanských část druhá.
Vydal Český odbor slovinského alpského družstva. Posuzuje Dr. H. I 5.
Švýcarské scenerie. Napsala Božena Viková-Kunětická. Posuzuje F. III. 44.

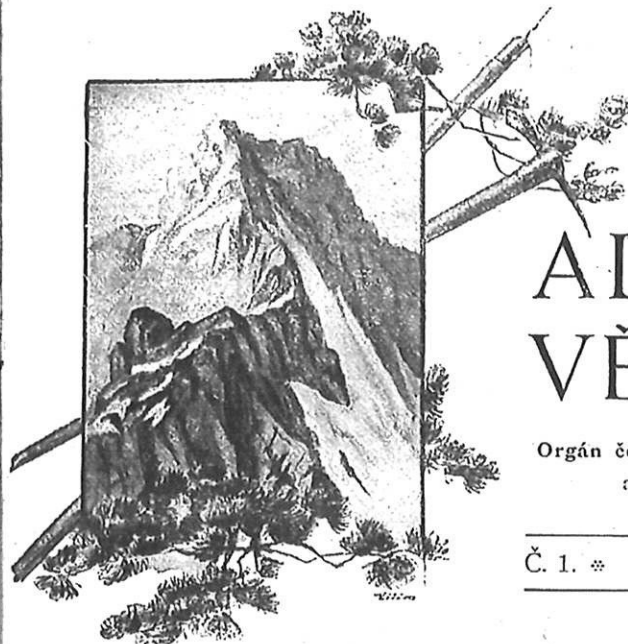
4. Z právy z Alp.

- a) ze slovanských Alp: I 9, II 25, III 38, IV 56, V 68, VI 92, VII 111, VIII 131.
b) z ostatních Alp východních: I 12, II 27, 28, III 43, IV 59, VII 114, VIII 135.

- c) z Alp západních: I 13, II 27—29, III 44, IV 59, VI 93, 94, VII 113, 114, VIII
- d) z jiných hor: I 11, 13, III 44, IV 59
- e) chaty: I 11, II 27, III 41, IV 57, V 68, 69, VI 92, VII 112, VIII 133.
- f) česká chata: I 9, III 38, V 68, VII 111, VIII
- g) cesty: I 9, 11, II 25, 26, III 39, 42 IV 56, 57, V 68, 70, VI 92, VII 111, 112, VIII 132, 133.
- h) dráhy: I 12, II. 26, III 39, 42, IV. 57, 58, V 69, VII 112, 113, VIII 136, 137.

5. Zprávy spolkové.

- A. Slov. Plan. Družstvo:
  - a) Zpráva o činnosti českého odboru Sl. P. Dr. V 73.
  - b) Seznam členů českého odboru Sl. P. Dr. za rok 1902 V 76.
  - c) Valná hromada » » » » VI 94.
  - d) Česko-slovinický akad. kroužek VII 114, VIII 134.
  - e) Různé I 14, II 29, III 45, IV 59, V 70, VI 94, VII 114. VIII 135.
- B. Klub českých turistův III 41, VII 114.
- C. Jiné spolky:
  - Bulharské turistické Družstvo III 43
  - Ruský klub alpský VI 94.
  - D. u. Oc. Alpenverein II 27, VI 92, VIII 132.
  - Oesterreichischer Alpenclub VII 113.
  - Rakouský Touristenclub I 11, 12, VIII
  - Niederländischer Alpenverein I 13.
  - Francouzský klub alpský II 29, III 43.
  - Club Alpino Italiano III 44.
- D. Noví členové I 14, III 46, VIII
- E. Společenské večery III 45, V 71, VII 115.
- F. Příspěvky na chatu českou II 30, III 46, V 71, VIII

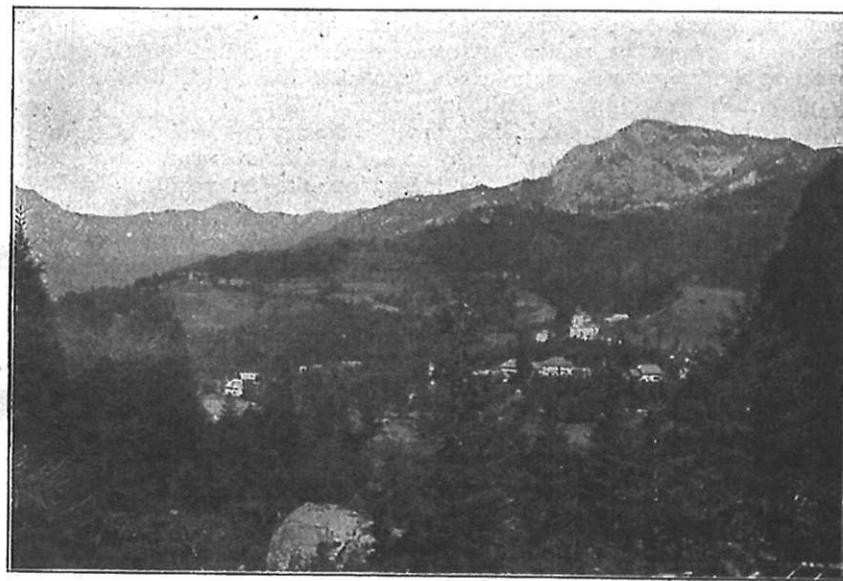
ALPSKÝ VĚSTNÍK

Orgán českého odboru slovinského
alpského družstva.

Č. 1. ❖ ŘÍJEN 1902. ❖ R. V.

Vernikov Grintovec.

Dle fotogr. ing. A. Štěpána. 7

Mrzla gora.

Barometr stoupal, mlhy se trhaly, Kočna hořela k večeru červeným zářem, jako by byla z křišťálu, konečně se zdálo, že se budeme moci spolehnout na naše povětrnostní proroky od brouků na bodláči až po Krče a Potočnicka, když věstili na několik dní napřed stále, jasné počasí. Bylo nám sice na Jezersku v Kazině u Muriho celkem lépe než jinde v tom létošním studeném deštivém létě, ale přece bychom byli už rádi měli aspoň na den jistotu, že se vrátíme bez bouřky domů. Příznivé úkazy, třeba že nás letos dokonce i Stofič oklamal, byly tak hojné, že nálada značně stoupla. Večer v Kazině — kde ostatně nikdy nebývá ticho — to hlučelo, příbory cinkaly, růžový cviček jen svítil ve sklenicích, srně na divoko voněla sní a talíře čerstvých jahod ani nestačily pro celou společnost. Na všech stranách smích, zprávy o zamočklých poutnících a veselé porady na příští den. Doktor K., postrach všech »potápek«, jež se pohybují pod úrovní české chaty, za to však neocenitelný soudruh všem, kdo jsou odhodláni z blízka prohlédnout krásy Saviňských Alp, zeptal se mne jako mimochodem přes stůl, půjdu-li s ním na druhý den ráno — na Grintovec totiž. Rozumělo se to samo sebou, několik sousedů uvažovalo, mají-li se připojit, ale zamluvili jsme to jaksi, a zas plynul hovor dál, Angela nestačila nalévat a nosit doutníky, mládež studovala nálady venku před Kazinem při městečku, až jsme se konečně rozcházel. Při rozchodu dáváme si ještě na shledanou zítra v pět hodin, ale doktor K. připojí ještě: »Ten Grintovec, totiž, víte, to je vlastně Mrzla gora. Potočnick na nás počká na chatě.« Věděl jsem hned, proč se se svou výpravou večer nepochlubil. Mrzla gora je jaksi špatně zapsána u našich lidí. Sám Potočnick, náš neocenitelný vůdce, ihned se škrábe za uchem, mluví-li se o ní. Náš milý doktor se bál, že by mu mohli jeho výpravu zhatit, jako se nám to už ostatně stalo v loni. Byl to tedy jen starý vroubek, který měl býti letos vyrovnán. Doktoru K. scházela Mrzla gora do jeho sbírky, a mě lákala už proto, že výpravy v jeho společnosti byly mi již od loňska nejmilejším požitkem.

Na druhý den z rána bylo tak příjemně chladno a vzduch tak svěží, že i ta vyšlapaná cesta k české chatě připadala nám jako nová. A ty mohutné skřeky, které K. již z polou cesty k chatě vysílal tak dokonale jako kterýkoliv z jezerských horalů, zněly neobyčejně vesele a nadšeně. Potočnick také, jenž hluboko pod sněhem žrela robil novou stezku, už běžel nahoru, a za nedlouho seděla čtyřčlenná válečná porada v jídelně chaty. Co jsme skládali proviant, prohlédl si Potočnick nový přírůstek — mne totiž, a když bych byl rád z něho dostal něco určitějšího o tom, co nás na dnes čeká, neopomenul s důrazem vyložit s pomocí hospodáře Krče, že je to »straňanský pot«; na konec však přece jsme se dali na pout tou rozkošnou cestou ruřavým plazem přes sněhové pole a žrelem na Vodine, která náleží k nejpůvabnějším partím celého jezerského okolí; a když jsme putovali po širé sněhové pláni Vodine pod ohromnými útesy Kočenského horstva na Saviňské sedlo, málem jsme zapomněli cíl své pouti, jak nám bylo veselo v mrazivém svěžím vzduchu. Jen náš vůdce neměl nijakých povznesených pocitů. Byl po čtyřdenní tuře a naše nedočkavé tempo zdálo se mu jeviti zby-

tečně mnoho temperamentu. Procházku skončili jsme na Saviňském sedle mezi sněhy, krytí Babou a před sebou majíce výhled do hlubokého údolí k Okrešelce, tichého, pochmurného, s nezhlednou Mrzlou gorou proti těsnému turskému žlebu a vyvýšeným Rinkám. Dobré klobásky se cvičkem projevily v brzku svůj neobyčejně osvěžující účinek, a pak nastala druhá kapitola naší pouti.

Netrvalo to dlouho a drápali jsme se po morénami prorytém úbočí na levo pod Saviňským sedlem šterkem a klečí, abychom ušetřili zbytečný sestup, k Okrešelce, a konečně jsme zahruli přes travnaté úbočí k první značce. Před námi nehluboké rozryté koryto se sněhem a útesy, za ním stěna zdánlivě rovná, a na ní stále výš drobné hřebínky, příkré srázy, hluboce rýhované a kamenité útesy, celkem vysoko se ztrácející sráz, na němž Potočnick ochotně ukazuje značky . . . kdesi ve výškách na těch zdánlivě hladkých plotnách červenají se křížky a ztrácejí se za hřeběnem, jenž patrně není ještě našim konečným cílem. A pak jsme začli: vůdce, váš zpravodaj a doktor K. řadou za sebou. dali jsme se na tu úspornou, neobyčejně obratně vyhledanou cestu, která dovede si vynutiti po celou dobu váš zájem a nejnapnutější pozornost mnohem spíš, než nejzajímavější báseň neb nejdůmyslnější taroková partie. Hned první kroky, jimiž přecházíte v polou pevné ještě stěny pánve pod Mrzlou gorou, pohybují se na zdánlivě nahodilých výstupcích, drolivých rýžkách holé skály, s níž ustavičně řinčí dolů vydrolené kamení. A za chvíli máte pocit, že se vznášíte v polou jakési stěny stále výš, ovšem ne lehce jako pták, ale jako čtyřruký neb čtyřnohý tvor, který však se k těmto výkonům nenarodil. Na konci pánve, kde zahýbáte do skalní stěny, pomůže vám kousek drátu, pak ještě chvíli tisknete se k drolivé stěně, a zdá se vám věčností, než dosáhnete první zdola tak nízké známky, a neznatelná stezka v drtivé opuce zatočí se na druhé úbočí. Počátek je šťastně učiněn, vidíte do útrobu drobivé, polorozpadlé hory, jednoho z těch stařečků Saviňských hor, jenž už olysal, vyschl a rozsypal se na polo, jenž místo úbočí nemá než rozervaný hřbet, plný koryt, skalisk, špicí až k vrcholu, srázných, vykotlaných, na všechny strany vyvrácených — a přece je to ještě mohutná masivní hora, v jejíž závitech a žlebech mizíme jako černé tečky tomu osamělému poutníku, jenž právě přechází od Okrešelky k turskému žlebu. Přiznám, že jsem měl v tom okamžiku málo času a chuti zabývat se pozorováním tohoto osamělého poutníka. Od sněhového pole, kolem něhož jsme teď přešli, počalo úmorné lezení, kde by si člověk mimoděk přál být pavoukem, aby nebyl odkázán jen na své čtyři okončetiny a pikl, kde vůdce s bratrskou pečlivostí vám doporučí vyčnívající kamének, maje téměř radost, že našel zas jeden, který se nevylomí, při tom nestačí odhrabovat napadanou tříšť šterku, vyvracet pohyblivé kamení a zkoušet nohou uzounké rýžky na hladkých plochách, po nichž hrčí šterk do nekonečných jakýchsi hloubek dole.

A lezete po úbočích, točíte se kolem divných špiček, přesouváte se přes vzdušné můstky, zvolna krok za krokem, možno-li nazvat krokem ekvilibristické produkce po všech čtyřech, případně obráceně na jiných částech těla. Zdá se vám konečně, že dostupujete vrcholu malé homolky, která trčela nad vámi od dola, od sněhu. Ale když ji dosáhnete,

opakuje se dřívější scenerie, pouze kamenné plotny na pravo jsou sráznější a hlubší, hluboké srázné žleby na levo divočejší a sráznější. Málokdy jsem tak důkladně prostudoval postavu a oděv člověka, jako jsem si vtiskl v paměť za tu hodinu v polovici naší pouti našeho Potočnicka. Vidím ještě dnes jasně jeho vaselínem napuštěné boty, jež jsem pečlivě sledoval těsně před sebou, kam se kladou, abych nešlápl ani o vlas vedle, zoufale zelené štucy na hubených nohou, jak se odrážejí od bílé skály, záplaty, velmi uměle zašivané, červené hrubé ruce, jak jemně a přiléhavě ohledávají kamení a odhrabují úlomky, a konečně hnědý obličej s tenkým zahnutým nosem, sivýma očima a náušnicí v levém uchu, jak se ke mně obrací občas s tázavým pohledem a pokojně ujišťuje, že to bylo to nejhorší, a co přijde, že je už lepší. Ale nebylo. Chumáč zažloutlé kleče přivítali jsme jako oasu. Ale po dvou krocích zmizela a nastala zas opatrná chůze po pevnějším sice, ale o málo lákavějším podkladě, jež tvořila prasklá rýha v srázných kamenných plotnách, jichž konec jsem raději ani mnoho neprohlížel. Vím jen, že se mi zdálo, jakoby visely ve vzduchu, a za jich krajem těsně, jak se zdálo, klikatila se jako bílá nit stezka k turskému Žlebu, na níž Potočnick svýma pokojnými očima hned našel tečku, která už lezla sněhem, žlebem vzhůru. A zase jsme se zatočili, zase štěrk, žleby, v nichž Potočnickova ruka při přechodu byla jediným zábradlím, a dvě místa, na nichž bylo možno jít několik kroků volně, pravým odpočinkem, pak ještě kousek špatného přecházení na kamenném hřebítku k malé hromádce kamení, tam byl vrchol. Řídké vločky sněhu občas poletovaly nad námi, ruce brzy křehly chladem, ale přes to byli jsme rozehřátí a upocení jako v nejparnějším dni. Trvalo to chvilku, než klobásy a sýr se zbytkem cvička nahradily úbytek sil, a rozkošný výhled k Logaru i ke kamnickému sedlu vzbudil náš zájem.

Potočnick ke všem svým znamenitým vlastnostem připojil novou, zběhlého cicerona, jmenoval vrchy, odhadoval vzdálenost, a tak jsme odpočívali ve velebném horském tichu, v čistých, málokdy lidmi vyrušených sférách a těšili se Potočnickovým ujištěním, že to jde proti obyčejnému pravidlu zpět lépe nežli vzhůru. A vskutku — nelze sice říci, že bychom si byli zpět odpočinuli — zmrzlé prsty za krátko byly upoceny a všechny ty zátočky, vzdušné žleby, nakloněné plotny a visuté rozpadlé můstky dovedly zas dokonale zaměstnat duši, ale fyzická námaha byla už značně menší, pocit uspokojení, že se »snášíme«, ovšem obrazně řečeno, tím zdánlivě naprosto neschůdným terrainem stále níž, stoupal, ale za to jiná pohroma nás stihla: nebylo vody. Nevím, kolik by jí musil člověk vynést s sebou nahoru, aby mu vystačila, ale myslím, že by to bylo marno. Ta dlouhá pout' od chaty přes saviňské sedlo až k úpatí, pak cesta nahoru a zase zpět až k chatě, nechcete-li právě zajít si hodinu až k Okřešelce, stačí, abyste nadobro vyprázdnili jakoukoliv zásobu. Při sestupu ovšem zbude málo času a chuti přemýšlet o žízni, ale když jsme se konečně octli u sněhového pole pro snih, když jsme překonali poslední kus cesty od drátu až na východ z kotliny, a Potočnick zakončil naši pout' upřímným »Chvála Bohu«, kalila nám žízeň radost tím spíše, že nám vzala odvahu jít ještě týž den na Babu. Než se rozhořel oheň, než se roztavil učazený snih v lahvičce,

bylo už pozdě. Nezbylo než se sebrat a jít zpátky. Doktor K. zatím nedovedl ukrotit svoji broukářskou náruživost a prosil několik větví mechů a prstí do svého bezedného pytle, Potočnick uhasil oheň, a teď to šlo kvapem zpátky po úbočí na sedlo, svezli jsme se po sněhu na Vodine, a nastalo loučení. Potočnick se vrátil na chatu, a nám bylo ještě souzeno okusit slasti alpenvereinské cesty z Vodine klčeí dolů do údolí, cestou tak málo upravenou, kluzkou, zbytečně příkrou, a pak nekonečným údolím pod chatou, podél vyschlého potoka, jenž div že v nás žíznivých nevyvolal dojmy nějaké faty morgany, až konečně u jakési chalupy jsme nabyli asi patnácti sklenkami vody fyzické i duševní rovnováhy. Byl už večer, když jsme se octli zas v kaziňě, kde to hlučelo a zvučelo tak jako den před tím, bohatší o jeden »straňanský pot«, který však Potočnick po návratu pokřtil »Interessante Weg«. Bylo by však snad lépe říkati mu »Potočnickova cesta«. Byl by to zasloužený titul. On sám ji našel, pečlivě vyhledal, starostlivě označil, a není jeho vinou, ponechává-li ji německý spolek v takovém primitivním interesantním stavu, jenž sice na cestě samé vyvolává pocity dosti »smíšené«, ale přes to není tak hrozný, jak se na poprvé zdá, zvláště v nimbu té legendy, která se tradicí udržuje. Vzpomínám si dnes na ten straňanský pot právě tak radostně jako na celý pobyt v rozkošném údolí jezerském a nepochybuji, že věrná jezerská osada brzy bude následovati našeho příkladu a rozmnoží chudý počet návštěvníků Mrzlé gory. V. T.

*

Julské Alpy.

Českého průvodce po alpských zemích slovanských část druhá. Vydal Český odbor slovinského alpského družstva.

Celá naše alpistická obec přijala jistě tuto úhlednou knížku i s radostí i s povděkem. S radostí, že česká podružnice — postaravši se již dříve o průvodce Alpami Saviňskými, svým užším působštěm — rozšířila činnost svoji i na sousední oblast slovanských Alp, krásami přírodními stejně jako půvaby turistickými proslavené Alpy Julské. S povděkem, že netřeba již českému návštěvníku sahati po průvodcích cizojazyčných, neboť v příručném průvodci českém nalezne poučení i více, i důkladnějšího, než jakého mohou mu poskytnouti při vši své dokonalosti Baedeker, Meyerovy Deutsche Alpen a Purtschellerův Hochtourist dohromady.

Kdo má dosti trpělivosti, aby přirovnal stat' za statí naší knihy k obdobným statím právě jmenovaných průvodců německých, sáhne budoucně jistě vždy po průvodci české podružnice, ne proto, že je český a že nalezne v něm slovanská jména slovanských Alp v neznetvořeném rouše, nýbrž pro jeho kvality vnitřní, pro jeho obsažnost, zevrubnost a řeckné universálnost. Právě poslední stránka zdá se nám skoro nejvíce charakteristickou pro naši knihu a právě touto vlastností nahradí »Hochtouristu« i »Deutsche Alpen« dohromady, ano ještě je předčít.

Znamenité jinak dílo Purtschellerovo a Hessovo je určeno výhradně pro tury vysoké a dle toho je také uspořádáno. Popisuje toliko výstupy

na vrcholy a z přechodů jen ty, které pro vysoké tury mají důležitost. O putování údolním, o většině přechodů, o spojení železničním, jakož i o lidských věcech pro turistu důležitých (hotely a pod.) dlužno hledat poučení jinde. Pokud jde speciálně o Alpy Julské, obmezuje se však »Hochtourist« i v příčině výstupů jen na zpracování vrcholů hlavních (počtem 33) a provází text jediným náčrtem necelé skupiny Triglavské. Celá stať o Alpách Julských nemá více než 16 stránek.

Spis »Deutsche Alpen« zase, kterýž jedině z ostatní literatury lze s českým průvodcem srovnávat, je sice založen na širším základě a je určen pro turistiku alpskou vůbec. Na prvý pohled je však zřejmo, že příslušná stať tohoto díla je obsahově nepoměrně chudší, než kniha česká. Obsahuje všeho vsudy 24 stran, nota bene včetně Karavanek a Alp Savinjských, kdežto český průvodce obírá se výhradně Julskými Alpami na více než 50 stránkách. Celou řadou jednotlivostí bylo by lze doložit, oč obsahově bohatství naší knihy je větší. Malý příklad: »Deutsche Alpen« mají z Belapeče jedinou vysokou turo (na Mangart, popsána 12třířádkovým sloupcem), český průvodce má kromě Mangarta, jemuž věnován celý polostránkový sloupec, a kromě přechodů vysokých tur z Belapeče osm; z Kraňské Gory mají »Deutsche Alpen« osm tur, mezi nimi čtyři vysoké, česká kniha 16 tur, z nich 7 vysokých, jež skoro vesměš popsány jsou zevrubněji, než v knize německé. A tento poměr jest celkem veskrze stejný, ne-li pro českého průvodce ještě příznivější.

Pro ocenění této publikace české podružnice sotva může být co rozhodnějším, než že netoliko snese porovnání s oběma řečenými všeobecně uznanými turistickými díly, nýbrž že bilance na celé čáře svědčí v její prospěch. Kdo nelení srovnávat detail, přesvědčí se brzy, že český průvodce je z největší části práce samostatná, založená na autopsii a vlastních zkušenostech autorů. Rozumí se, že horské tury českého průvodce nejdou mimo horské chaty slovinského alpského družstva, jak se děje někde v knihách německých.

O všestrannosti knihy stala se již svrchu zmínka. Je to skutečně kniha pro každého. I pro chodce, který jen údolím prochází, i pro toho, kdo rád se rozhlédne a si vystoupí, ale jen bez velké námahy, i pro trainovaného lezce, který hledá obtížné a neobtěžnější. Každému kniha přináší něco a každému dost, nikdo nebyl zkrácen. Pohodlnější nalezne vedle zevrubných popisů cesty neméně než pět instruktivních panoramat; mezi nimi proslulé panorama ze sv. Višarji, turistů velkých výšek má v knize nejzajímavější tury, kde třeba, provázeno popisující slovo orientační skizzou. Kromě toho velice instruktivní mapka ve velikém měřítku.

Při tom je kniha jednoduší — sotva kdo poznal by společnou práci — a při vši složitosti úkolu souměrná. Všeobecná část, charakterisující Julské Alpy po stránce zeměpisné, geologické atd., je vědecky přesná a při stručnosti obsažná.

Celá knížka skládá se ze 6 hlav. Jádrem jsou hlavy 3—6, vlastní průvodce po Julských Alpách. Hlava 1. a 2., příjezdy z Prahy, jsou cenné nejen tím, že již po cestě nahradí jiného průvodce, nýbrž i tím, že podávají jakési entré — tury, které lze vhodně vykonat, přeru-

šme-li poměrně dlouhou jízdou. Rozdělení hlav 3.—6. přidržuje se účelně tratí železničních (z části silnic) a podobá se v tom osvědčené soustavě, jakou má spis »Deutsche Alpen«. Třetí hlava věnována je Trbízí a okolí, čtvrtá pojí se k železniční trati Trbíz-Pontebba-Rezjuta, obsahuje velkolepou Zajzeru, údolí Kanalské a Raccolanské s výstupy ve skupině Višské a Kaninské, pátá hlava líčí údolí Rablské, údolí Soče a Trentu a obsahuje výstupy z údolí těchto do skupiny Mangartské a Triglavské s Razorem, konečně v šesté a poslední hlavě, která sleduje trať Trbíz-Lublaň, popsána údolí Korénské Sávy a Bochyň s výstupy ve skupinách Mangartské a Triglavské i na Krn z hlavních východišť: Rateče, Mojstrany, Kraňské Gory, Bledu a Bochyň.

Průvodci předeslány jsou nezbytné pokyny nováčkům a dokonce též jakýsi slovinský »Vymazal«, který každému, kdo nezná jazyka slovinského, přijde velmi vhod.

Kdo již prakticky užil této knihy, jistě s námi souhlasí, že v »Julských Alpách« získali jsme turistickou knihu prvního řádu; kdo však blíže knihou se probíral, podiví se, jak úžasné kvantum práce, a to práce namáhavé a zodpovědné, lze vtěsnat na necelé sto stránek osmerkového formátu!

Dr. H.

*

Dole.

Před několika lety — vyprávěl mi nedávno známý alpský turista — mohl's jeti z Trbíze do Lublaně a neviděl jsi krajana. A což teprve v horách! Mohl jsi se toulati kdekoli a neslyšel jsi českého slova. Sem tam v knihách na chatách nalezl jsi jméno známé — před nějakým rokem byl tu Čech — ale i to bylo po řídku. Dnes však zví o tom mnohý v Čechách, že jsi byl ve slovanských Alpách, a zapíšeš-li se tam do knih německy, zví to za rok mnoho lidí. — I na cestě drahou, než dojedeš tam, slyšíš v letě známé zvuky, potkáš se se známými; a což teprve dole! Sedíš ve vlaku, ohlédneš se a přechoasto uzříš známou tvář přechoasto uslyšíš mateřštinu; zajdeš do hor, tam čteš v chýších, že byli tam ti a ti dobře tobě známí, potkáš se tam i častěji s nimi, a když zajedeš na Bled nebo do Jezera, uvítá tě tam česká společnost tak četná, že musíš mít radost.

Věřil jsem z pola svému příteli. Trochu pravdy v tom bude, myslil jsem si, ale jen trochu. A té pravdy bylo hodně a to již na cestě po dráze. V Kráni dokonce smluvil jsem se po česku a to nejen u p. Sajevíce na nové poště, nýbrž i v krámech. Ještě téhož večera byli jsme v Jezeru. A tam vskutku plno Čechů. Vstoupili jsme do jídelny. Spousta radostných pozdravů se vyměnila mezi námi a společností jezerskou. Skoro třicet nás bylo, a to před námi skoro tři týdny bylo v Kazině v poledne i večer každý den shromážděno ještě více Čechů.

Následující dny, strávené v milé společnosti, zůstanou stále ve velmi milé vzpomínce. Vesele žije se v Jezeru a velmi příjemně. Každý dělá co chce, žije, jak si přeje; když hledá na tury společnost, nalezne ji vždy, je však volný za celého pobytu. Harmonie celé společnosti byla úplná, jeden druhému prokazoval vždy jen milou, vřelou pozornost,

kteřá nebránila nikomu, aby si zařídil pobyt, jak přál si sám. Výlety na chatu, na Vernikov Grintovec, Goli Vrh, Stořic, Veliki Vrh, ku pramenům Kokry, k Roblekoví, vycházky do půvabných údolí, výstupy horské na Grintovec, Skutu atd., přechody horské do jiných údolí, to vše vyplní slušnou řadu dní, a ten, kdo přijede do Jezera na 48 hodin, shledá po týdnu, že je dobře a velmi příjemno zůstat ještě několik dní. »Čím déle jsme v Jezeru, čím častěji tam přijdeme, tím více se nám líbí tam,« řekl mi první den člen české kolonie jezerské. Při odchodu jsem cítil úplnou pravdu těch slov. — A jak také výborně bavila se mládež v Jezeru. »Divoký petelin« bylo jmeno dramatu, kterým mládež velkou radost připravila »velkým« kolonistům i domácím obyvatelům Kazina. Autor dramatu patřil sice k dospělým členům kolonie; premiéra jeho měla plný úspěch, na který o večerech dlouho bylo vzpomínáno; avšak inscenování dramatu musilo býti velmi důležité, efektní scénických bylo rovněž vzpomínáno dlouho, a tu vyznamenala se mládež báječně. V tajných schůzích bylo vše projednáváno, a divadelní společnost jezerská nespěšila žurnalistice nic ze svých plánů, tak že do poslední chvíle nikdo neměl potuchy o zákulisních věcech. Co by jiná říditelství divadel dala za to, kdyby podobná solidárnost a diskretnost panovala mezi členy jejími! — Nová atrakce a nebezpečná konkurence české chatě povstala postavením nové chýše, bližší dokonce Kazinu než je česká chata. V zalesněných skalách mezi Kazinem a farou jezerskou, tři minuty od Kazina, postavila mládež novou českou chatu, dokonce prostrannou tak, že i dorostlý horský turista do ní mohl se směstnati. Architekt R. Horský sdělal plány, řídil stavbu, podporován byv horskou turistkou Ničkou Chenskou, která mezi stavbou našla přímý sestup od nové chaty direktně do krámu, kde se prodávaly hřebísky a skoby, jakož i jejím bratrem Nislavem, osvědčeným horským vůdcem, který při svém mladistvém věku nemůže dostati ještě koncessi vůdcovskou, jenž však již nyní je nebezpečným konkurentem hospodáři na první české chatě, p. Krčovi. Specialita jeho jsou noční tury s Vernikova Grintovce přes Roblekovu planinu do Kazina, kde může jíti se zavřenýma očima. Však dosti o Jezeru, odkud jsme se loučili tak těžce; od lidí i od přírody.

Dojeli jsme na Bled. V hotelu starosty bledského p. Peternela bylo podobně jako v Kazinu. V zahradě večer plno Čechů; v letě čeština zde převládá, i obsluha je česká. Laskavostí zdomácnělých již od let hostí českých děkuješ všele tomu, že každé přání tvé vyplní se rychle; zde jako v kanceláři turistické dostane se ti rady v každém ohledu. Po vliďném přijetí dovídáš se, že domácí paní pošle na zimu dceru do Prahy, aby v »Domácnosti« naučila se všemu tomu, co přejí si čeští hosté. Věru je to vybraná pozornost.

Bavili jsme se výborně. Druhý den při Lovcu, v Louisenbádu, u Petrana a po cestě kolem jezera našli jsme opět mnoho známých. V kioskách u pošty dostaneš český časopis, cestopisy »Saviňské Alpy« i »Julské Alpy«, v obchodech češtině rozumějí — čeho více třeba?

Při horském pochodu na Vodnikovu chatu, na Kredarici i v Mojstraně srozuměli jsme se s domácími lidmi po česku. Před několika lety dělala jim čeština přece trochu obtíží, dnes nikoli.

A tak sblížili jsme se za několik let mnoho se slovinským lidem. Mnoho nás tam do údolí i do hor jezdí, ale proto přece ještě: »Pane Bože, jen houšť!«

*

Ze Slovanských Alp.

Česká chata byla do 14. září navštívena 314 turisty, z nichž bylo 218 Čechů, 77 Slovinců, 28 Němců, 1 Angličan. Loni byli do 14. září v chatě 252 turisté, z nichž bylo 197 Čechů, 29 Slovinců, 26 Němců, kromě toho pak měla chata nahodilou návštěvu 60 vojáků slovinských a německých. Letošního roku je tedy zase potěšující pokrok; zvláště počet turistů slovinských se skoro ztrojnásobil. — Noclehů v chatě bylo letos 93; dopisnic prodáno 772 kusů. České konzervy z továrny p. J. Kužela v Chrudimi, jejichž úprava zamlouvala se více než konzerv Gossensasských, měly značný odbyť.

Nové cesty a stezky v okolí Jezerském a úprava starších cest. Kromě stezky na Vernikov Grintovec a nové cesty na českou chatu z údolí Horní Kočny, o kterých zmiňujeme se zvláště, dokončena byla stezka na sedlo Malé Vratce nad českou chatou a počata byla stavba stezky od úpatí Turského Žlebu do Mrzlého dolu, čímž zkrátí se spojení saviňského sedla se Žlebem o celou hodinu, a to beze ztráty výšky. — Kromě toho byly provedeny letos opravy všech našich cest a upraveno okolí pramene u chaty, zároveň pak zřízena nádržka u pramene. Na stezce ve Žrelu přidána nová lana. — Všecky tyto úpravy provedeny byly poměrně nevelkou výlohou 390 korun. — Tragována byla nová cesta od Stullerova hostince na Goli Vrh.

Nová cesta z Jezera na českou chatu. V srpnu letošního roku postavil odbor novou cestu na chatu, vyhověv tím přání, aby zřízena byla stezka velmi pohodlná pro každého, kdo jen může stoupati. Na novou cestu dostaneme se údolím horní Kočny kol usedlosti zvané Anzelhube lesem a pažitou za skvostné vyhlídky na celý západní řetěz saviňský. Cestu z údolí horní Kočny na Stullerovo sedlo necháváme v pravo a jdeme upravenou stezkou velice mírně vzhůru ke svahům pod chatou, načež pod sněhovým polem, přese které jde se od chaty ke Žrelu, dáme se na pravo pohodlnými serpentínami vzhůru k české chatě. — Nová cesta tato je nejpohodlnější ze všech cest na chatu a je velmi vděčná.

Vernikov Grintovec, nejbližší vrchol z Jezera, stal se letos po zřízení pohodlné cesty cílem skoro každého návštěvníka Jezera. Cesta provedená vůdci bratry Potočnsky je pro každého, kdo jen může stoupati na hory, velmi pohodlnou, výhled pak na zelená údolí, na skalní vrcholy, na západní velkolepý řetěz saviňských Alp, na Karavanky, na Julské Alpy a do dále je tak rozkošný, že bylo by hříchem pro turistu, kdyby nevystoupil na Vernikov Grintovec. Však také ti, kdo zdrželi se v Jezeru déle, podřvali se nahoru ne jednou. — Vyobrazení Vernikova Grintovce, jež v čele tohoto čísla přinášíme, jest reprodukce neobyčejně zdařilé fotografie p. ing. A. Štěpána, s obvyklou ochotou jím zapůjčené. V popředí vidí se zcela dobře fara v Jezersku a Kazino Muriho.

Kazino. Jak jsme již oznámili, postavil pan starosta Muri druhé poschodí na Kazinu. Přichozím a přijíždějícím turistům od Kráně objevuje se před východem z posledního lesa statný dům, jenž letos hostil četnou společnost českou. Uspořádání přízemku a prvního poschodí zůstalo nezměněno, ve druhém poschodí zřízeno je sedm pokojů. Pan Muri získal také novou místnost ve vedlejším stavení svém, kde je četnická stanice, a tak nyní je místa dosti. Připomínáme, že česká společnost byla v každém ohledu spokojena.

Fotografování v Saviňských Alpách. Upozorňujeme na další zprávu o návštěvě klubu francouzských fotografů v chatě Félixa Faura (pod Pralognonem), uvádíme, že po letošním pobytu českých hostů v Saviňských Alpách očekáváme výborné fotografické snímky. Letos dostavili se opět a přijeli do Jezera nově vynikající amatéři. Generální štáby byly dva: v Kazinu a u Stullera. Bohudík, zdá se nám, že bude v Čechách kolovat letos sta výborných obrázků ze Saviňských Alp a že v brzkou uzříme také v pražských panoramatech serii saviňskou.

Hôtel ve vratském údolí pod Triglavem. Ke zprávě, uveřejněné s tímto nadpisem v posledním čísle minulého ročníku, připomínáme: Na jaře konány byly čilé přípravy ke stavbě; postaven byl vodovod a pokáceno již značně mohutných kmenů trámových. Bohužel nebylo možno provést letos stavbu pro velké finanční oběti, jež stavba by vyžadovala; na rok však podnikne se stavba v menších rozměrech, což pro počátek dostačí. Při tom však bude dbáno toho, aby nový podnik byl účelně i pohodlně zařízen.

Vrchol Triglavu byl navštíven o svátku 15. srpna třiceti čtyřmi turisty.

V Zajzeře, nádherném údolí pod Višem a Montasiem, dolině, která přírodní krásou vyrovná se snad každé jiné ve východních Alpách, bude brzo stavěna slovanská chata, vlastně údolní turistický hostinec. Přísně vzato, nebude hostinec horskou chýší, neboť bude vzdálen hodinu chůze od stanice Ovčí Vsi (Wolfsbach), jež položena je na dráze z Trbiže do Pontebby; avšak již okolnost, že v údolí Zajzerském bude možno slušně přenocovati, je důležitá. Těžko je opravdu stavěti dále chatu. Jako mnohde jinde v Julských Alpách, na př. ve Vratském údolí pod Triglavem, táhne se i Zajzerské údolí s mírným stoupáním pod vysoké příkré srázy, nad něž dostati se těžko pohodlnému turistovi a nad nimiž budovati chatu horskou je věcí drahou. Je-li pak dolina tak krásná, jako Zajzera, zasluhuje, aby byla učiněna co nejpřístupnější. Proto pochopujeme dobře, proč Zilská podružnice usilovala dlouho o získání příhodného místa v dolině ku stavbě hostinné chaty. Úsilí vedlo k cíli, a v srpnu koupila Zilská podružnice pozemek skoro osm jiter velký, na němž bohdá již za rok počne se stavěti. Kéž potom oživí Zajzera slovanskými turisty, jak toho zasluhuje i jak je toho třeba. O lehké i těžké výstupy není tam nouze.

Výstup od sedla Luknja po celém hřebenu na Triglav provedl poprvé předseda rak. alpského klubu ing. Ed. Pichl společně se studujícím Eitnerem dne 22. srpna. Výstup popisují v »Oesterr. Alpen-Zeitung« ze dne 4. září, připomínajíce, že nejtěžší je počátek výstupu od sedla; avšak i na další cestu vyžaduje se již cvik v lezení po ska-

lách. — Titěz turisté vystoupili 23. srpna z Kredarice přes ledovce skalami po severní straně na vrchol Triglavu.

Bochyňský a Karavanský tunel. V bochyňském tunelu pokračují práce velmi rychle; dnes jsou s obou stran provrtány skály celkem na 1,5 km; přes 0,5 km je již také vyzděno. — V karavanském tunelu je dokončeno provrtání skal skoro na touž délku; na jižní straně pokračuje práce rychleji.

Odbor rak. Touristenclubu v Železné kapli slavil letos v srpnu pětadvacitileté výročí svého založení.

Na Begunjšici roste druh fialky (viola corniata L), jež posud pouze v Pyrenejích byla nalezena.

Na Lisici (947 m) v jižní části Dolního Štýrska byla otevřena 21. srpna Jurkova chata, ve které může přenocovati třicet osob. Výhled z Lisec obsahuje Karavanky, Saviňské a Julské Alpy, Kras i část bosenských hor.

Výhled s nevysokého vrchu Šise na ostrově Cresu v Kvarneru (638 m) líčí zajímavě prof. Frischauf ve svém popisu ostrova. S malého vrchu tohoto vidí se Velebit, Velká Kapela, Kráňský Sněžník, Karavanky, Učka (Monte Maggiore) a za jasného počasí také italský Gran Sasso, vzdálený 300 km.

Spis Gustava Jágra „Touristenführer im Kanalthal“, údolí z Trbiže k Pontebbě, který vyšel r. 1873. a je rozebrán, hledá redakce »Alpského Věstníku« ke koupi. Poptávky v knihkupectvích i antikvariátech vídeňských, lipských atd. byly marné. Laskavostí horlivého člena našeho byl nám spis zapůjčen; rádi bychom jej však získali pro knihovnu naši, i prosíme tedy v této nejvíce čtené rubrice listu, aby pp. členové — vědí-li o exempláři spisu — nám laskavě to sdělili.

*

Tatry.

Mořské oko. Výrokem rozhodčího soudu, který ve Št. Hradci zabýval se staletým sporem, týkajícím se rozkošné a všeobecně známé krajiny u Zakopaného v Tatrách, zv. Mořské oko, rozhodnut byl ve prospěch Haliče; jenom nepatrná část u stoku Rybiho potoka a Bělky příznána Uhrám.

*

Cesty.

Silnice ke Glocknerhausu. Na výroční valné hromadě celoveckého odboru D. u. Ö. A. V. odbyvané 14. června ukázaly se pravdivými zprávy o stavbě této silnice, o nichž jsme se zmínili v lednovém čísle »Alp. Věstníku«. Silnice, jejíž celková délka obnášeti má 11 km, vystavěna jest v délce 7 1/2 km a může se jí toho času užívat pouze jako jízdni cesty. Nákladu, na nějž bylo původně rozpočteno 160.000 K, vyžadovala do konce r. 1901. již 178.000 K, 20.000 K bude potřebi ještě na úplné dokončení vystavěné části, 45.000 K pak požaduje podnikatelstvo za více vykonané práce; nevystavěná část v délce 2 1/2 km vyžadovati bude 104.000 K, tak že silnice bude státi celkem 347.000 K.

Cestu na Gaisstein (2230 m) vystavěl solnohradský odbor D. u. Ö. A. V. od své chaty na Kitzsteinhornu; s Gaissteinu otvírá se krásná vyhlídka zejména na skupinu Vel. Zvonu.

Na Hundsstein (u Zell am See) označen byl nový výstup z Hinterthalu.

*

Chaty.

Zdanění chat Chaty alpských spolků podrobeny jsou dani, jakmile stojí 10 let a tu sluší dle výnosu finanč. ministerstva za základ zdanění vzít cenu, jakou chata by měla, kdyby postavena byla v údolí, a nikoliv cenu, jakou vyžadovalo zřízení její.

Na Raxalpě rozšiřuje se chata Karla Ludvíka, neboť dosavadní nikterak nevyhovovala četné návštěvě.

Riemannhaus na Kamenném moři. Slavnostní otevření rozšířené této chaty konalo se 22. července t. r.

Chata Seethalská blíže sv. Leonarda v Korutanech, postavená na Hohenwartě, padla v noci na 16. srpna za obět požáru, v němž zahynuli hospodář Scharf i s manželkou.

Dne 24. srpna otevřena byla nově přestavěná chata hraběte Edmunda pod Vys. Rifflerem.

Nová chata na Wildstrublu otevřena byla letos, čímž návštěva této hory velice získá, neboť posud přenocovati se muselo v jedné skalní jeskyni na Thierbergu.

Ve skupině Mischabelské, 4 hodiny nad Saas-Fée ve Vallisu byla letos otevřena chata Mischabelská ve výši 3400 m. Chata pojme lehee čtyřicet osob.

Chata pod Monte Viso ve výši 2474 m byla otevřena 24. srpna t. r.

Chata Félix Faura na Col du Vanoise (2527 m) byla odevzdána turistům 16. srpna. V chatě je 12 postelí a padesát slavníků.

*

Dráhy.

Poslední část dráhy Zillerthálské z Zellu n. Zillerou do Mayerhofenu otevřena byla začátkem srpna.

Lanová dráha na Mendel. Dráha ta, jež sloužiti bude dopravě osob i zboží mezi Kalternem a Mendelpassem, bude 2380 m dlouhá a výšková difference, kterou jí bude překonati, obnáší 855 m. O stavbě její se pracuje a bude po jejím dokončení celková cesta z Bozenu na Mendelpass trvati pouze 95 minut.

Otevření dráhy Albulské lze s jistotou očekávati počátkem léta 1903, neboť tunel na této dráze proražen byl 29. května t. r.

Simplonský tunel. Do 30. června bylo s obou stran, švýcarské a italské, provrtáno celkem 12.203 metrů. Novými přístroji pracuje se velmi rychle; na straně severní pokračuje práce denně průměrem o 6:27 m, na jižní straně o 7:93 m. Uprostřed pracovního terainu postaveny byly chladicí aparáty, jež působí velmi příznivě.

Společnost dráhy z Viège do Zermattu vydělala r. 1901. značný peníz. Příjmy činily 578.255 fr., výdaje 203.780 fr.

Na dráze z Montreux do bernského Oberlandu dokončeno bylo letos provrtání tunelu Jamanského. dlouhého 2:5 km.

Dráha na Jungfrau. Třetí část dráhy této až k Rothwand ve výši více než 3000 m byla dokončena.

*

Různé.

Rakouský Touristenclub měl r. 1902 celkem 61 chat.

S ledovce Weisskarského pod vídeňskou chatou v Alpách Zillerthalských řitily se 30. srpna k večeru po několikadenních deštích obrovské kusy za příšerného rachotu. Dva čeští turisté zažili večera toho před výstupem na Hochfeiler divukrásnou podívanou. Právě při přechodu potoka, tekoucího s ledovce, ulomil se vysoký, nádherně modrý sérak, přibližně tak velký jako široký dvoupatrový dům, a padaje s příšernou rychlostí přes rozpěněný potok, jehož vody dopadem ledových balvanů stříkaly do výše a s rykem padaly zpět, tříštil se po srážné moréně na sta a sta velkých kusů, jež padaly skoro až ke stezce. Obnažený závěs ledovce hrál divukrásnými barvami a druhý den zářil ve slunci ještě nádherněji.

† **Hans Grass.** Dne 30. dubna t. r. zemřel v Pontresině ve věku 74 let jeden z předních vůdců horských v Engadinu, který zejména ve skupině Bernské řady prvních výstupů podnikl. Pohřben byl i s manželkou svou, jež jen o několik dní ho přechkala, u kostelíka St. Marii.

Nový alpský spolek utvořil se v Nizozemsku pod jménem: Niederländischer Alpenverein.

Také v Savojsku byl vydán tohoto roku zákaz vytrhávati protěž, cyclamy, alpské růže, jakož i věsti obchod s těmito květinami.

Ve francouzských Alpách, hlavně v Savojsku, rovněž v Alpách italských bylo jaro velice chladné. Sněhu napadlo v zimě jako v málokterých rocích, po několika dnech teplých v květnu řitily se nezvykle velké vodopády, na počátku června však, ba i v polovici měsíce mnohde padal sníh znovu několik dní a zůstal dosti dlouho ležeti. Květy stromů, ba i brambory pomrzly ve výše položených údolích; v Montblancské skupině pro četná stáda neměli lidé takřka krmě, ježto nemohli vyhnati je na salaše tehdy sněhem ještě pokryté; pozdě v červnu pak mnohé ledovcové štěrbin, jindy už volné, skryty byly pod sněhem, v té době ještě pevným, tak že leckteré výstupy po ledovcích byly v té době lehčí, než později.

První výstup na Mont Blanc letošního roku byl podniknut 6. června stud. medicíny J. Posnerem ze Saské Kamenice. Pan Posner počal s vrcholu sestupovati v 1 hodinu odpoledne a dorazil do Chamonix ještě téhož dne. Sestoupil tedy za odpoledne přes 3700 m a to za měkkého sněhu a bouřky. — Druhý výstup stal se 28. června, načež ve 14 dnech následovalo osm výstupů, počet nezvykle značný na časnou tuto letní dobu.

První letošní výstup na Mont Cervin (Matterhorn) proveden byl 13. července turistou Waldhausenem s vůdci Emilem a Josefem Gentinetou ze Zermattu.

Padesát členů francouzského klubu fotografů učinilo hromadný výlet na Refuge Félix Faura. Společnost zdržela se v chatě dva dny. Počet fotografií vykonaných jde do tisíců.

Na Axensteinu nad jezorem Vierwaldstättským vystavěn byl na místě hotelu, který v prosinci r. 1901. vyhořel, nový nádherný hotel.

Ve Valliských Alpách obvyklá je každého roku slavnost »l'Alpation«, při které ceremonialně svěťují se všechna stáda celé vesnice pastýři, jenž hlídá je na horách až do konce září. V některých údolích pak ozdobují horalé jalůvku, která v pětkách s ostatními zůstane vítězkyňi, největším zvoncec a jsou lidé blázniví dost, že pokládají to za čest, přihodí-li se jim v životě aspoň jednou, že jejich jalůvka obdrží největší zvon.

Potrestaná šetrnost. Společnost Angličanů sestávající z 2 dam a 3 pánů zamýšlela vystoupiti na Aiguilles rouges, vrcholy to ve výši 4000 m. blíže Zermattu, jichž slezení je dosti obtížné. Aby ušetřili velký obnos za průvodce, ubírali se za společností jinou, která s vůdci na vrcholy ty se vydala. Až na vrchol šlo vše v nejlepším pořádku, tam však první společnost náhle se zdvihla a rychle druhou stranou s vrcholu zmizela. Tím však octla se druhá společnost v kritické situaci, neboť cesty, kudy společnost první odešla, nikdo neznal, a tou cestou, kterou vrcholu dostoupili, se vrátiti pro obtížný terén nemohli. I nezbylo nic jiného, nežli na vrcholu přenocovat; vyhlédnuto několik balvanů, mezi nimiž noc na štěstí ne příliš chladná strávena. Druhého dne však poděšené dámy neměly odvahy sestupovati neznámou cestou; i čekáno celý den, nepatrné zásohy zatím spotřebovány, až přiblížil se druhý večer, kdy konečně na vrcholu objevila se družina vůdců vyslaných pro nešťastné turisty majitelem hotelu, v němž společnost byla ubytována. Zpráva tato proběhla denními časopisy, posuzována jsouc více méně humoristicky. Oest. Touristen-Zeitung však kárá a to všim právem jednání první společnosti, jakožto hrubé prohřešení se proti lidskosti a turistické morálce, neboť nesmí býti zapomenuto, že jde o krajinu, kde noc ve volné přírodě strávena pro méně otužilý organismus může mít v zápětí smrt.

Sřícení ledovce Maily v Kavkazu. Ledovec Maily, padající na severní straně s Kazbeku, sřítíl se do údolí Guenaldonského. Pohroma nastala byla nesmírná. Lázně Karmadovské ve výši 2330 m byly zničeny úplně. Katastrofa nastala 16. července. Ohromný rachot zaduněl ve skalách, a hned valily se ohromné balvany dolů. V okamžiku na to řitily se masy ledu do údolí, pohřbily 30 osob a zastavily se teprve 12 km. od závěru ledovce. Sřícené massy ledovce odhadovány jsou na 15.000 kubických metrů.

*

Zprávy spolkové.

Večery odboru budou zahájeny v druhé polovici října přednáškou pana E. St. Vráze, jež bude konána ve velkém sále Žofínském a bude zajisté velice vhod všem členům našim i veřejnosti pražské. Den a program bude udán později v denních listech. Prozatím upozorňujeme jen, že pan Vráz bude na Žofíně míti první přednášku 10. října na prospěch budoucí své cesty a že první tato přednáška bude zajisté zajímavá i všecku společnost, která dostaví se na náš večer.

O Slov. Plan Družstvu, o našem odboru a o české chatě uveřejnila »Ostdeutsche Rundschau« koncem června t. r. v úvodním článku nepravdivé zprávy, dle nichž prý Slovinci a zvláště Čechové zanesli do hor zášť národnostní, při čemž vypuzují prý Němce z dobytých posic německé kultury, čímž neposlouží se prý slovinskému lidu v ohledu hospodářském. Článek vyzýval dále německé turisty, aby míjeli na svých cestách horských slovanské Alpy. List byl přinucen v klidné notářské opravě uveřejnití vyvrácení svých udajů. — Letos přišlo do naší chaty turistů německých — kteří jsou vždy vítáni — více než v letech předešlých.

Noví členové:

Slečna Anna Zanklova, učitelka v Praze,
p. JUDr. Ladislav Tichý, zemský advokát v Praze.
» J. Leifer, řídící účetního departementu c. k. místodržitelství v Praze,
» Hubert Protivenský, správce cukrovaru v Hospozíně,
ct. firma V. Staněk, velkoobchod v Praze,
p. Václav Baumgartl, vlasenkář v Kralovicích,
sl. obec Král. Vinohradů (zakládající),
důst. p. K. Janda, kaplan na Žižkově,
sl. Anna Hynkova, učitelka na Žižkově,
pí. Růžena Jelínková-Doubková v Praze (zakládající),
p. Boh. Ženíšek ve Vídni,
» Jaroslav Linder, účetní cukrovaru v Cerhenicích,
sl. Věra Čalounova, učitelka v Král. Vinohradech,
p. Jul. Folberger, revident ve Vídni,
sl. Zdeňka Krejčova, učitelka v Praze,
p. JUDr. Fr. Bousek, vicesekretář ministerstva ve Vídni,
» Roman Veselý, úředník zemské banky v Praze,
» JUDr. Fr. Kabeš, zemský advokát v Praze,
sl. Marie Plívova, učitelka v Praze.

*

Listárna redakce.

Panu L. Dle našeho vědomí říkají horskému jíní ve francouzských horách »la gelée blanche«.

Čtenu R. Stullerův hostinec v Jezeru je dobře zařízen. Šest pokojů je k dispozici; stravování atd. velmi dobré dle potvrzení vážených členů naší jezerské kolonie.

Kavárna Eisenkoll

Žitná ulice čís. 1. U KARLA IV. Žitná ulice čís. 1.

Středisko sportsmanů.

Sportovní časopisy. — Plzeňský prazdroj.

Fotografické přístroje

— všech druhů a velikostí, —

skioptikony, stereoskopická kukátka

a veškeré potřeby za nejlevnější ceny

u výrobce **J. VOJTY**, Smíchov 453.

Filiálka: Ferdinandova třída č. 6., proti české spořitelně.

Sanograd u Kráně,

železniční trať

— Trbíz — Lublaň. —

Letoviště pro cizince pod lékařským dohledem mezi horami, v samotě, 465 m nad mořem. Komfort v každém ohledu. — Výtečný pobyt pro rekonvalescenty.

Sézona od května do října.

Cena 6 K. za zdravou i vydatnou stravu s vínem, byt, za vzduchové, pískové, slunečné, teplé i studené lázně i elektrické osvětlení. Dvakrát za týden navštěvuje lékař letoviště.

Vlastník:

Dr. E. Globočnik.

Sochařský závod

B. Hlaváček,

Praha VII., Vinařská ulice č. p. 525

Sklad všeho druhu pomníků, mramorových desk a patentních valch (na prádlo).

Doporučuje se ct. obecnstvu ku provádění všech prací do oboru tohoto spadajících, jako

hotovení soch, stavění hrobek, pamětních desk

od jednoduchého do nejsložitějšího provedení

z rozličných materiálů v cenách nejlevnějších.

Vzorky franko! — Cenníky zdarma.